

Posudek diplomové práce Veroniky Šedivkové „Komparativní analýza rodinné politiky ve Francii a České republiky s ohledem na sociální postavení matek samoživitelek“

Rodinná politika je termín, který politici skloňují před každými volbami, ale ve skutečnosti dnes v České republice žádná ucelená neexistuje. Poslední pokus ji zformulovat skončil s nástupem Topolánkovy vlády v roce 2006, kdy byl odložen ad acta připravovaný návrh z dílny ČSSD. Přesto se nedá říci, že by česká legislativa a systém sociálního zabezpečení netvořili jakýsi rámeček vztahu státu k rodině, který jistě stojí za pozornost. Veronika se rozhodla analyzovat toto volnější pojetí rodinné politiky a komparovat je s rodinnou politikou ve Francii, která je často dávána za vzor jako země velmi vstřícná rodinám s dětmi, což je dááno do souvislosti s vysokou mírou porodnosti v této zemi.

Na úvod pár slov o přístupu Veroniky k diplomovému projektu, který byl charakterizován poměrně velkými prodlevami souvisejícími s jejím studijním pobytem v zahraničí. Na druhou stranu je třeba poznamenat, že se celkem statečně potýkala s mými komentáři a snažila se drafty jednotlivých kapitol kvalitativně posouvat. V závěrečné fázi, především při zpracování empirické části se věci staly trochu hektickými, ale to není nic výjimečného.

Po formální stránce je práce poměrně zdařilá, a proto se jí nebudu detailněji zabývat. Jen bych poznamenal, že takové věci jako jsou prázdné stránky (str. 21), snad nejsou nutné. I teoretickou část považuji za dobře zpracovanou a dostatečně ukotvenou v relevantní literatuře. Oceňuji, že Veronika kriticky reflektuje běžně používané pojmy jako neúplná rodina a nebojí se vymezit vůči autorkám a autorům, jejich koncepce považuje za problematičké. Vhodná je teoretická diskuse různých pojetí sociální politiky, ale bohužel není později využita v rámci empirické části, ačkoliv by se to na některých místech nabízelo. Celkově tato část ukazuje, že se Veronika v problematice orientuje a dokáže dát rešerši smysluplný tvar.

Jak už jsem psal, empirická část se rodila ve větším chvatu a prošla docela zásadními změnami. Nabízí řadu zajímavých srovnání a ukazuje paralely v přístupech obou zemí k rodině, které by jeden nezbytně nečekal. Zde mám na mysli například skutečnost, že jak v ČR, tak i ve Francii jsou při pobírání mateřské a rodičovské znevýhodněny podobné skupiny žen a rodinná politika obou zemí není vstřícná k participaci otců na péči o děti. Na druhé straně ukazuje i celou řadu rozdílů, které vyznívají spíše v neprospěch České republiky. Za nejzávažnější považuji odrazování matek od pracovní činnosti, což má zpravidla dalekosáhlé následky v jejich pozdějších životech.

Zásadní rozdíly jsou i v oblasti institucionální péče o předškolní děti, ale to zas není nic tak překvapivého. Úspěšná demontáž předškolních zařízení v posledních dvaceti letech v ČR vedla k retradicionalizaci rodiny a prohloubení genderových nerovností. Právě

zde je zřejmě třeba hledat příčiny poklesu porodnosti v ČR. Nicméně přiblížení Francouzského systému staví český přístup do nového světla a ukazuje, jak moc jsme se během dvou dekad vzdálili civilizovanému světu, což platí dvojnásob v případě jeslí, které jsou pro samoživitelky zásadní. Nicméně, detailní zhodnocení analýzy nechám raději na oponentce.

S ohledem na výše řečené navrhuji hodnocení velmi dobře.

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.
vedoucí práce

14. 7. 2013